

GAMİS

Şahibi
İst. Cam İşleri Sendikası
Yan İşleri İhtisat İdare Etkien:
H. TÜRKAY
N. SEKER, H. KARA
Başlık yeri:
TÜRKİYE TİCARİET Mabahisi

İŞÇİ ARKADAŞ
Bu Gazete senin malundur.
Bundan istifade etmesini bil
Ve SENDİKANA üye ol
Devlet Nüfusuna

YIL : I SAYI 8

Gayri siyasi, İctimai ve mesleki Gazete
Her Ayın 1 inde çıkar Pasabahçe - İstanbul Adres: Cam İşleri Sendikası, 1 MAZIRAN 1933

Fiat: 10 Kurus

İstanbul Türkler tarafından 500 sene evvel zaptedilmisti

Beş yüz yıl önce bugün

Allah, Allah sesleri,
Allahın Askerleri
Yaptılar zemini İst
Üstünde bekar hâil,
Dalağanıp surlarda
Halçin surlarında
Kükreyip düğüştüler...

★

Titrettiler Biransı
Zaferdir türkün şansı,
Beş yüz yıl önce bugün
Yaptılar sanır düğün.
Namaz kılıp seherde,
Bu cennet gibi yerde
Sarmasıp öpüştüler.

★

Fatih Sultan Mehmedin
Her eri etti yemin,
Tuttular aynı yolu
Kurtarip İstanbulu.

★

Selâm verip üslere
O, arslan göğüsleri
Nişan alıp düştüler.

★

Tarihteki san'ile
Asil, temiz kanı ile
O Türkün evlatları
Yad ettirip adları,
Yasatarak kalpleri
Daha nice harplerle
Nam alıp düğüştüler.

Dr. Lütfü ATAY

Fatih Sultan Mehmed

İSTANBULUN ZABTI

Bir devri kapayıp yeni bir devir açan Fatih Sultan Mehmet, iki gün önce 53 günlük bir muhasardan sonra «Allah Allah!» sesleri arasında yapılan son bir hücumla İstanbulu alını ve zaferlerle dolu Türk tarihine altın harflerle yazılı yeni bir sayfa daha ilâve etmiştir.

sonunda Milos Milovic isimli bir Sırpı tarafından şehit düğürülen harbin muzaferi Murad Hüdavendigârin yerine Manisadan acele olarak çıkışını hemen akabinde ceddlerinin muhasara edip almıştı muvaffak olamadığı köhne Bizansın tarihi başgöhrünü zaptı zihnine yerleştirmişti.

Derin hendeklerle çevrili ve muazzam surlarla kaplı Bizansın zabtı ise hristiyan âleminin hıvasısalasın imadığı bir meseleydi.

21 yasadındaki gene Padişah Edirne'de bütün ordu ileri gelenleriyle yaptığı bir toplantıda «Ya Bizans beni veya ben Bizansı alacağımı diyerek katli

(Devamı 4 de)

19 Mayıs 1919

1914 başlayan Birinci Cihan Harbinde mühtefiklerimiz yüzünden bizde mağlûp sayıldık. Bunun üzerine düşmanlarımız aralarında anlaşarak vatanımız dört tarafına asker çıkartıp işgal etmeye başladılar. Bize yalnız Anakara ile bir kaç daha vilâyet bırakmışlardı. Bu vaziyet, tarih boyunca esaret altına girmeyen Türk Milleti için çok ağır bir darbe idi. Muhakkak son ferdimize kadar savaşmaktan başka çare yoktu.

Düşman kuvvetleri vatanımızın dört tarafını işgal etti. en sonra Yunanlılarda güzel temire asker çıkarttılar. Bu halde milletimiz çok üzdü. Fakat bu durum karşısında varak kurtuluyordu.

vatanımızı milletimiz kutaracak kahramanlarımız boş durmuyordu. Bir taraftan milli şerefi ve haysiyetini elde etmek için ayaklanan milletimiz düğmana karşı ayaklanırken, diğer tarafta vatanını kurtarmak için her tehlikeyi göze alan büyük kahraman Atatürk 15 Mayıs 1919 Samsuna hareket etti. 1919 Samsuna ayak bastı. Düşman ve Padişah tehlikesinden kurtulan Atatürk arak milletle beraber ölünceye kadar düşmanla savaşta bilecekti. Ne tekim öyle oldu. Çenderliği altında vatanımızdan bütün düşmanları kaldırdı. İstiklal savaşının başlangıcı olan 19 Mayıs 1919 u berseme Genelik ve Spor bayramı olarak bu durum karşısında varak kutluyordu.

Mübarek Ramazan

«Aylan Sultanı» dediğimiz Mübarek Ramazan ayı içinde bulunuyoruz.

Bütün Müslümanları Allahına ve Peygamberine bir kat daha yaklaştıran, ruhları iman ve nur ışıkları ile dolduran, gönüllere ferahlet, ferahlet ve imarhanet veren bu ayın kutlu siyeti çok büyüktür.

Camilerimizden, evlerimizde kadar giren ve etrafımızı nura boğan Ramazan ayı, hepimiz için mübarek olsun.

HADİSİ SERİF

«İnsanların en hayırlısı, insanlara hayırlı olanıdır. «Siz bir denlin az bir madenin balı bulunduğ gibi, haset ile imanı ifsad eder.

Sendikalar birliği kongresi

İstanbul İşçi Sendikalar Birliği Genel Kurul toplantısı 16 ve 17 Mayıs Cıbbalı Tütün ve Sigara Fabrikası lokalinde toplanarak iki gün devam etmiştir.

Kongrede 385 delege bulunmuş müzmin 279 kişi mevcuttu. Bununla beraber misafirler, müşahitler ve başkan mensuplarında hazır bulunmuyordu.

Kongere Başkanlığına İhtifakla Bahir Ersoy seçildi.

Daha ilk anda verilen takdirler ortalgılı karıştırdı ve delege her birini ithama başladı.

18 imzalı bir karar birlik birleşiminde görüşülerek kabul edildi. Bu karar kongrece kabul edildi. Bilahere çalışma ve hesap raporları okunarak ilk toplantı sona erdi.

17 Mayıs Pazar günü tekerrür toplanan genel kurul delegelerin tekliflerinde görüşülerek kabul edildi. Yapılan tasdiğe göre idare heyeti şu şekilde seçilmiştir. Her asa sendika birer ayl temsilci namında gös-

Devamı Sayfa 3 de

SAĞLIK BAHİSLERİ

Tüberkülozun Ana hatları

Yazan :
Dr. Lütfi ATAY
İşçi Sigortaları kurumu Dahiliye mütehassısı

Tüberküloz hangi yollarla yakalandığımızı ki bahsetmede anlatılmış. Şimdiki iki bulgumuzdan ne şekilde oluşduğundan bahsedeceğiz.

Ki buluşma; ya kitlevidir tüberküloz basilleri bitüven vücuda yayılarak çok umumî tüberkülozdan olur veya hafif bir bakıma şekilleridir ki, toplu halde yakalanırsa. Gayet hafif seyir eder. Bastı bir süğük algılığı, bir nezle gibi basıldır. Çiğnde yerleştiği kısma atı ki beziyi enfes beklemiş süzür ve kendi kenane kaplanır, işte bu esnada vücutta tüberküloz küresi bir - mukavemet husule gelir. Bu mukavemetin mevcut olup - olmadığa «Pirquet» reaksiyonu ile anlaşılır. Tüberküloz basilleri ne hayatiyeti azaltırlar haklarında. «Tüberkülin» denilen hülsu bir insanın kolu çizilecek üzerine konursa bir iki gün içinde kuruzı bir kabarıklık olur. Bu da o şahsın daha önce tüberküloz basillerini aldığı ve hastalığına hafif geçirdiği tüberküloza karşı bir mukavemet kazandığını gösterir. Buna da «Pirquet» Pirke misup denir. Küçük yaşta olup Pirke misup olmayan daha önce mikrop almış çocuklara kene hayatiyeti çok azalır. Hastalık yapmaz, yalnız vücutta mukavemet husule getirmek hassası bakı kalımsı mikroplarla bir ası yapılabılır.

Buna «E. C. G. Ası» denir. Pirket hususu ile olduğu gibi «Mantoux» hususu ile de bu hususu araştırılabılır.

Tüberküloz mikrobunun irisi olarak sabadan veya anandan yine doğacak evlatlarına geçtiği ispat edilememiştir. Yani pratik olarak irisi tüberküloz mevcut değildir. Fakat tüberkülozu bazı ana veya babalardan evlatlarına da tüberküloz görüldüğünden halk arasında parılı olarak bazı irisi olduğu kabul edilir. Burada hasta ana veya babadan veyahut büyük kardeşten yakınına kılı dolması ile küçük çocuğa tüberküloz basilleri kolay sırayet ettiği için hastalık husule gelmiştir. Aile fertlerinin aynı kökü seriyet içinde yaşamışında hastalığın husuini kolaylaştırır. Hastalık başlangıcı bazan ates isteşizlik uyuşukluk ve zaiflik ile kendini gösterir. Aciğerlerde ve nefes borularını etrafındaki lenfa bezleri sızir. Hülsölerin dolgun olduğu, Rontgen ışığı ile her iki ciğerin hava bularlarını geldirgik kısmında biraz zoleklerin görülmese anlaşılır. Bazanda eene altına kadar lenfa bezlerinin şiştiği bu bezelerin ele yoklanmasında anlaşılır. Bu şekilde iki alman bir tüberküloz seğerece sonra mukavemetin kırık olduğu bir zamanda, kendi vücudundaki mikropu alanı yapılmaz vücuttan muayyen bir yerinde yerleşir. Ve yerleştiği yere göre insan verime tutulmuş olur.

(Devamı var)

Yeni Tayinler münasebetile

Fabrika adresi bazı hallerde arızaları hilafında olsa bazı meseleleri kabul ediyorlar. Zamındayım. Bu şekilde düşünmemeye sebep münasebeti yapılan son üç yeni tayinde Umum Müdürliğün son çikarılacak selâmet aramadır. Çünkü 9 lira yömeyli bir işçi memuru, 600 lira maahsi Tıccar Müdür Muavini, keşş işlemleri ile işlemeye 600 lırla maahsi ve ayrıca 7 lırla günlük harcahı olarak Seifik iştaşı yapması kazandıma alan memuru, satan memuru, mihalsali akeni vaki olup idarefilere akeni istismaları ve idarefin ufak bir reaksiyon yaptığık görülemez Allah bizi ve münasebetlerimizi korusun.

Feederler tam randımanla çalışıyor

Otomatik işe yapın Feeder makinalarını son aylarda beklenen randımanı vermeye başlamıştır.

Bilhassa Mayıs ayında makinaların net imalatı % 95 e kadar çıkmıştır. Bu rakam otomatik makinaların için normal olarak kabul edilen rakamlar Altkah işçi yasa ve teknisyenleri tebrük ederiz.

TEKFER SARAÇ CAM FABRİKASINDA İŞÇİ MÜMMESİLLİ SEÇİMİ

Bölge çalışması müdürliğünün alkışladığından istifade eden işveren, tahlin tüzüğüne hiçe sayarak işçilere baskı yapmak suretinde kendisine ve akraba olan kimselere münemesil setirmeye muvafak olmuştur.

Münemesil seçilen işçiler aşağıda gösterilmiştir.

- Asiller
- Comal Birinci
- Nurullah İpek
- İsmet Arslanlar
- Yeşiller
- Sal. Öz.
- Nuri Yürekli

Bayan İşçi Arkadaşlara öğütlerimiz

Yazan :
Dr. Naci Buçukçuođlu
İşçi sigortaları kurumu Payışık ve Dispanser Nisaiye mütehassısı

Değerli arkadaşlarımız! Daha evvelki bahislerde doğumların muhtakak bir doğum evinde veya hastahane olarak yapılması lazımı belirtmiştik. Tekrar ediyoruz, kipi edeceği kat'iyen kestirilmeli. Normal olarak takip bir doğum arzeder. Bu itibarla her bir anda patolojik ne eden arkadaşın tam münemesil hastaya adapte olması, yapması için gayet dikkatle olmeye, saygı vaginal tüşe ne süreyi düşünme yapıptandan sonra arızalarını temizleme enafet kısmılarından her hangi birisi olduğuna münasebet olarak anlaşılmalıdır. Denne daima karın üzerinde muayene ile takip daha doğrudur.

Sayın arkadaşlarımız! Zamanısı kinimalar bitürmek lak kenzinde zarardır. Bu kelesi yitirilene kadar arızalar sonra baslar. Evvel onbeş dakikada gelen sinimalar artık 5, 4, 3 dakikada gelmeye ve 1 dakika kadar devam etmelerini arızaları 21 saat evvelde baslar. Bunlar lak yalancak doğum ağrılarıdır. Baş birkaç gün önceden arıza olur.

Yı takip edilen vak'alar evvel Allah, daha iyi neticeler vesirler. Onun içindedir ki her berge arkadaşın muhtakak ayda bir kontrol ediyoruz. Denne bu kontrol müayeneleri loğusalık zamanında devam ettirilmelidir. Bu saundeki doğum sonu itibarla devam etmelidir. Gayimden rahet muayene ettiğinin bilince baslar. Bu aylardan bir iltihabı durumları aynen müşahede etmez. Yavaşlıklar için çoktekliler zorluklarında kendileri pek alk bılır.

Doğum olduktan sonra 42 gün loğusalık devridir. Bu zamanla loğusa her türlü enfektüonu almaya hazırdır. Pis bezler, pamuklar kullanmak, hemen banyo yapmak gibi hastalık gel demektir. Yüksək ates, tıreme, el ve ayaklarında harcalanması, şiddetli baş ve bel ağrıları loğusalık enfektüonunun habercileridir. Bu zamanla çoklukla çok dikkat ister. Çoğunda doğuşu 12 günden evvel pek dımez. Bazan bir hafta kadar doğuşu gibi bazan bir ay kadar döndümedi de olabılır. Bunun normal habercileridir. Çocuk göbeği düştünceye kadar aşırı ihbafılır. Lazıma yendik durum aydır. Bu işlerde temizlik ve dikkat ön plandıdır.

(Devamı var)

İşçinin kâra ve kararlarına işştirak hakları

(Gezen sayıdan devam) bunların: 1880 da Fransada işçilerin Bakanlık tarafından bu yolda tertiplenen bir anket işverenlerin ekserisine gönderilecek fikirleri alındı. Bundan sonra gerek gerek, gerekse de hususi kanallar vasıtasıyla tertiplenen toplantılar neticesinde bir çok kıymetli malzeme toplandı. Ve Fransada bu fikirler yayılmaya çalışıldı. Bu tarihten beri Paris, Deko (Societe du Musee Social) Kâra İştirak fikrini yayılmaya faaliyetine alanı kadar oldu. Orta Amerika'da da 1892 de Kâra İştirak taraftarları vasıtası ile (Association for promotion Of Profit - Sharing) nama ile biricimiyet kuruşarak bu fikrini yayılmaya boshlanıldı.

1950 senesinde Kâra İştirak hakları tanınan münemesillerin sayısı 400'e baliğ oluyordu ki

Yazan : Dr. Ekmel ZADIL
3
görmeyi arzı etmiş (Proleter) istemisti. Jena'daki bu fakirli bütün Jena şehrinin senenildi ve yarımdır emine, hatlı Jena Üniversitesi bile arzı dınamında bulmuşludur... 1945 de Ruslar tarafından Jenanın işgaline kadar durum aynen devam etmiştir.

Godin, münemesilinde Charles Fourier'den mühen olarak 1876 da Kâra İştirak hakkını vasesletmiştir. Bu kararlardan muazzam sosyal yararın münemesil vücutta getirmiş, hattâ işçi evleri bile kürmüştür.

Kâra İştirak hususunda zirra yisabadık ilk teurbiyeyi yapanlardan birisi Alman İktisatçısı Thünen'dir. Thünen 1840 senesinde doğru Şimalı Almanya-

nin büyük çiftlikleri ve beldelerini meşhur Meklenburg jilhasında Alman Telton çiftliğinde buna tesadüfen bulmuş. Fakat ası evvelde belittikmiş gibi her muvafakiyetli ve bütün dünyada aynı uyanırcan teurbiyeyi Jena'daki Zeiss dirubilir, Fotograf münemesilinde Alkan grümlüştür. Zeiss münemesilinde kâra iştirak bir buşurte ödütürülmeye tecek olan teurbiyelerden aynı olarak işletme karını nispetine görüyanlamaktadır. Zeiss münemesilinin nizamnemesine göre teabit edilmiş olan temel uşurterleri her bir değişiklik, indirime yapılmıyacaktı. Kâra İştirak değıştirilmeyen muntazam olarak Güneşek bir hisseyi ta bitirle değıstirmektedir. Dünyanın en meşhur Fotograf, Dürüm ve Optik münemesil olanı ve bu sahada ihtisara bir

durumda bitunan fabrika için zarar hali şüphesiz mevzuhatı olmaktadır. 1895 - 1918 senesinde kâra iştirakına dagılan münemesilinin bu meşahırları ücret ve maaşların vakti % 8 - 10 nispetinde olmuştur. İngilterede kâra iştirakin en meşhur taraftarları arasında meşhur Lever Fabrikası şifir yapılmış ki buna en iyi misaldir. «Lever Fabrikası» dir. Burada işçilerin teurberleri Kâra İştirak sayısında % 20 nispetinde çoğalmıştır. Amerika'da daha ziyade sermayeye iştirak fikri yayılmıyor ki buna en iyi misaldir «General Electric» dir. Burada Benzin Şirketi Standard Oil Company teşkil etmektedir.

Verdiğim kısaca nazahat son misal müstesna her armazın binağı kadar olan varziyete birlenmektedir. Teurbi kârasında

(Devamı 4. sayfa)

Amerikan Birlikçiliğinin Karakteristikleri

Yazan: Philip Taft. (Makalenin yazarı pek meşhur bir Amerikalı işte tarihçisi olup Providence, Rhode Island'daki Brown Üniversitesinde ekonomi profesörüdür.)

Yazı: Milletlerarası Serbest İş Birliği Haberleri adındaki aylık mecmuadan alınmıştır. Mecmuaya yayan Amerikan İşçi Federasyonu (Serbest İş Birliği Komitesi'dir).

16000 mevcut buhan ve 300000000 insanın tetrik etkileri birlik azaltır homojen bir kütle değildir. Bu sayı birkaç vez milletlerarası birliğün bir kaç bin de mahallî birliğün, iş birliklerinin azı yekünümü göstermektedir. Aynı güç uğruşa çalsınca bulunmalarına zamanın bu gayeleri kendi azalmasını ekonomik durumlarının imkân etmesinde şüphesiz onları himaye etmek şeklinde hülâsa edebiliriz - gene de bu azı toplulukları sık sık ihtilâfla düşerler, fikir bakımından birbirlerinden ayrılırlar.

Günümüzde mevcut Amerikan İşçi Birlikleri dört umumî gruba bölünebilir. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

I) Amerikan İşçi Federasyonu başlı birliktir.

II) Sınai Teskilât Kongreleri te münasebette bulunan birliktir.

III) Komünist Partisinin çizdiği yolu takip eden bağımsız birliktir.

IV) Diğer bağımsız (Serbest) birliktir. Şimdiki durum Cumhuriyetçilik Roosevelt'in idaresine takaddim eden günderici bir birlikler durumu ile bir tozot teşkil etmektedir. Bu de virde teşkilatlandırılmış bulunan işçiler Amerikan İşçi Federasyonu Birliklerine bağlı bulunmaktadırlar. Eskiden Amerikan İşçi Federasyonu başlı birliğin bulunup da sonradan ayrılan birlikler de mevcuttur. Bunlara misal olarak Amerika Birleşik Maden İşçileri Birliği verilebilir. Fakat takım temir yolları birliktir de ate anlaşılabilir ve düşünce bakımından Amerikan İşçi Federasyonu sıklıkla başlı için simdi ayrılmış, müstakim teşekküller vücud-

barış ve ahenk için tehlike arz eden haksızlıklara yüz amektedir. Buna karşı tedbirler alınmak zarureti vardır. Bu tedbirler günlük çalışma müddetlerine ücretlere işsizlikle sağ vamağa işçilerin hatalık ve iş kazalarının karşı korumağa ve tasriye mat olmalıdır.

Aynı milletlerarası çalışma teşkilâtı 1919 Sınai konferansı ile o zamanki cemiyeti akvama bağı muhter bir müessesce olarak kurulumu bulunuyordu.

Bu tarihten sonra 1944 Mayıs'ın 10 nu gününde Piladelfiya'da 26. n toplantısını yapan milletlerarası çalışma teşkilâtı genel konferansının teşkilâtı gene ve hedeflerini meşhur (Piladelfiya beyannamesi) adı

TASHİH

"Geçen sayımızda çıkan Muhterem Prof. Orhan TUNA'nın tefiş Elemenarının yetmiş birinci yazısının birinci paragrafında bazı yanlışlıklar görülmüştür. Aşağıdaki şekilde düzeltilir, Muhterem Prof. den ve okuyucularımızdan özür dileriz."

1936 da nesredilip neşri tarihinde bir yıl sonra meriyete konulan iş kanunumuzun gerek lâfz, gerek ruh itibarile her geçen modern bir eser olmasına diğer memleketlerdeki emaline nazaran vahdet ile himaye fikrinin vusâti itibarı ile asla bir gerilik arz etmemesine rağmen tabiiat bakımından kanunumuzun henüz değilse - buzdne kadar memnuniyet verici olmaktan pek az bulunmasını sebepleri üzerinde duran ve düşünceler belli başlı bir kaç noktaya parmak basmaktadır.

Giyim Eşyası

Sendikamızın bayram dolayısıyla işçi arkadaşlara tevzi ettiği giyim eşyası çok rağbet görmüş bilhassa flatradakiler ucuzluk dikkati çekmiştir. 30 Mayıs akşamına kadar Sendikamızdan 400 kişi giyim eşyası almıştır. Sendika banka faizi ve masraflar haric tevzi edilen eşyaya başka bir kâr koymamıştır.

Sendikalar Birliği

Baştarafı Birliğimiz derecek. Böylelikle 35 Sendikadan 33 kişilik bir idare heyeti teşekkül etmiş olacaktır. Bu 33 kişilik idare heyetinde de 91 işçiden ibaret bir idare heyeti teşekkül eder. Bu işlele Cemil Gider arkadaşımız mahallî kâhı, bir şekilde bir çalışmamız işçiyi fadasi olamayacağına idari sürdü işe teklif kabul edildi.

Hasan Turkyada: — Birlik idare yeteneği seçilen partilerde faal rol almamasını teklif ediyoruz.

Bu okültte kongrece kabul edildi. Sonra Sendikalar Birliğinin emili teşkilatı cephesinde ihtilâk üyü mühasırlardan sonra kabul edildi. İleri he'yet şeklinde belli olacaktır.

Yazan: İstanbul Basın Çalışma Müdürü Bedi SUNGUTAY (2)

ile ilan etti. Bu beyanname ile şu esash prensipleri yeniden teyid edilmiştir:

a) — Emek bir ticaret metası değildir.

b) — Söz ve cemiyet kurma serbestisi devami bir ilerleme nın zaruri şartıdır.

c) — Nerede olursa olsun fakirlik bütün insanların refah için bir tehliktir.

d) — Hiçkimsi "Kara" savas, her millet tarafından yapılabilir ne olursa olsun, bütün insanlar maddî ilerlemelerini ve

Diğer memleketlerde toplulukla iş ihtilâfları

Prof. Orhan TUNA

Son bir iki yıl içinde memleketimizde toplulukla iş ihtilâflarının gittikçe artması oldukça alâkâlılarımızın mağdurudur. Bundan iş beş seneye evvel sayılı rakamlara inhisar eden bu neriden anlaşılabilir. 1952 yılında sayılan hayret B riçoğalla arz etmiştir. Bugün durumun çeşitli sebepleri üzerinde durmak istemiyorduk. Ancak dikkate değer olan ehet, toplulukla iş ve ücret ihtilâflarından diğer memleketlerde de, hususile İkinci Cihan Harbinin tahat iş son seneler zarfında, diğer Avrupa ve hattâ Amerika gibi memleketlerde de asla küçümenseycek derecede artmış bulunmaktadırlar. Bu yazımızda son haftalar içinde İngilterede zühre eden böyle bir ihtilâf hakkında işçi ve sendikacı okuyucularımıza kısaca malûmat vermek istiyoruz.

Fihlâhka içinde bulunduğumuz Mayıs ayı zarfında Büyük Britanyanın en büyük sendikası olan bir olan mislika sanayi işçileri sendikası yeni bir tarafa 15 zümme bulunmaktadırlar. Buna göre ücret hadlerini 40 ilet ve haftalık normal iş müddetinin ise 44 saatten 40 saate indirilmesi istenmiştir. Haftalık iş müddetinde 50 yarımları talep edilen bu indirimden ücret zaviyesinde % 10 + % 15 = 0/0 25 zam talebi.

İş vericileri göre bu yoldaki talepleri yerine getiremeye imkân yoktur. Çünkü son bilâncı yıl zarfında işçilerin kıtsadı durumu çok kötüleşmiştir. Zira bir taraftan Milletlerarası rekabet bütüsün iddettelenmiş ve dolayısıyla ihracat düşmüştür, diğer taraftan çalıştırma siparisleri yavaşlamıştır. Buna karşı geçen seneden beri geçim endeksi ancak % 23 bir artış yapılmıştır.

Bu kabil iddialara mukabil, ihtilâf tahrik eden sendikaların ileri gelenleri mezuhabat teğbehlârları son hesap yılında yüksek kazançları elde ettikleri ve bunu yüksek temettu teziine hasreylediklerini söylemekte iserler de, iş vericiler bu güç kazançların bir iki yıl evvelki müsait kıtsadı faaliyetlerin bir neticesi olduğunu ve ihracat fiyadının düşmesinden evvelki devreye tesadef ettilerini iddia etmektedirler. Yine bunların iddiasına göre işçi kârlarından misbeten yüksek ihtiyatları tekrif ederek bunlara istihlak vashatları vengileştirme ve gayret ettiklerini sözlerine ilave etmektedirler. Ne yazık ki itibarile ihtiyatların teşkilî tehlik il karışılmadığı ve sanayide tam istihdam muhataryası girmeden ücret zammını tevricie imkân yoktur.

Bütün bu karşılıklı iddialar sonunda siddetli bir ücret mücazeleninin başlyacağı ve bunun ayrıca devreye edeceği tahmin edilebilir.

Diğer taraftan parakende ticarete çalışan müstahdamlar sendikaları da bir taleple ortaya çıkarak haftalık ücretlerin 75 İngiliz lirasına bilâncı istemistir. Başka bir ifade ile haftalık ücretlerine 25-41 şilin zam talebinde bulunmuşlardır. Bugünlerde diğer çok branşlardaki sendikalar da aynı şekilde asırı ücret zammı talepleri ortaya çıkarmışlardır. Bu taleplerin tevami emesini İngiliz hükümetinin ücret ve fiyatları Stabilizasyonu matif getirelli çok tehlikeli bir duruma döğru gitmektedir.

Milletler Arası Çalışma Teşkilatı

(Geçen sayımız devam) 1918 de Birinci Dünya Savaşının sona ermesi ile, işçilerin çalışma ve yaşama şartlarını iyileştiren milletlerarası resmî birleşmeyle siddetle lüzüm hissedilmeye vassıla müabesece (Milletlerarası Çalışma Teşkilatının Anıtlarını) veyahile bir sözleşme ilâve edilmiştir.

Bu mükaddeme ile 41 madde ve bir lîhâkadan ibaret olan bu sözleşme teşkilâtın gayesini bilâhaca olarak şöyle belirtmiştir:

Milletler Cemiyeti, Dünya barışının sağlanmasını kendisinin gaye edinmiştir. Böyle bir barış ise ancak sosyal adalet sayesinde kurtulabilir. Bu düşünceye karşılık, umumî

manevi gelişmelerini, serbestlik, serf ve hayiyet, Ekonomik güvenlik içinde ve eşit çanslarla takip etmek hakkına maliktir.

b — Bu sonuca ulaştıracak şartların gerçekleştirilmesi, her Millî ve her memleketin ayrı ayrı, ana hedefini teşkil etmektedir.

c — Millî ve milletlerarası alanlardaki bütün hareket programları ve tedbirler hususunda bu mahiyetli ekonomik ve mali bunlardan ayrı olarak bir bakımdan tertiplenmiş ve basit olmak üzere, ana amaç bulularına değli desteklenmeye yadıkları derecede kabul edilmiştir.

